

Teoria secesji dr. Stahla

Obrzucanie błotem dawnych mistrzów
to stanowisko męskie: pełne godności

Dr. Zdzisław Stahl, obecnie jeden z filarów prasowych „Ozonu”, wydał niedawno nową książkę zatytułowaną „Idea i walka”. Książka ta zawiera zbiór artykułów, omawiających zagadnienia konsolidacji i powstania „Ozonu”. Poza porcją normalnych frazesów „ozonowych”, oraz normalną porcją napaści na Stronictwo Narodowe, zawiera teorię secesji politycznej i zmiany poglądów politycznych.

Dr. Zdzisław Stahl stwierdza, że: „Kto ma przekonania — ten może je zmienić. Zmiana przekonań politycznych wywołuje zwykle odruch nieufności i podejrzeń, choć każdy wie, że jest to normalne zjawisko życia politycznego i głównie, właśnie na tym zjawisku polega jego ewolucja i pomyślna, choć często bolesna i dramatyczna, ewolucja i zmiana

EWOLUCJA I ZMIANA
Dr. Stahl pomieszał tu dwa zagadnienia: problem ewolucji poglądów i problem zmiany poglądów.

Poglądy wszystkich ludzi, zajmujących się polityką, którzy jeszcze nie przeszli na emeryturę polityczną, muszą podlegać ewolucji. Ten, czyje poglądy już nie podlegają dalszej ewolucji, ten nie idzie z duchem czasu i w życiu politycznym jest balastem, wspomnieniem przeszłości, nie żywym czynnikiem politycznym. Ewolucja poglądów doprowadza czasami do tego, że ludzie należący do jednej organizacji politycznej rozchodzą się i nadal kroczą osobnymi drogami. Następnie to zwłaszcza w okresach przemian, gdy na czoło życia politycznego wybijają się nowe zagadnienia, co do których brak było jeszcze ustalonych poglądów danej organizacji politycznej.

Obok ewolucji politycznej widzimy również zmianę poglądów politycznych. Zmiana polega na tym, że osoba, u której ta zmiana się dokonała, zastępuje dotychczasowe swoje poglądy nowymi, które nie są ewolucją dawnych poglądów, ale ich przeciwstawieniem. Czasami ta zmiana następuje z głębokich pobudek ideowych. Wtedy osoba, która zmienia poglądy potępia swoje dawne poglądy i żałuje, że je wyznawała. O wiele częściej następuje zmiana poglądów z pobudek natury drugorzędnej.

WALKA BEZ SKRUPUŁÓW

Dr. Stahl stoi na stanowisku, że on i jego przyjaciele polityczni zmienili poglądy polityczne z głębokich pobudek ideowych i że obowiązkiem ich wobec tego jest zwalczanie dawnych swych przyjaciół politycznych. Dr. Stahl pisze:

„Kto bowiem po ciężkiej walce wewnętrznej uświadomił sobie istną różnicę poglądów, dzielącą go od macierzystej organizacji i dla tej przyczyny zerwał z nią więzy, ten niewątpliwie będzie z nią następnie walczył zawzięcie i bez skrupułów, bo wszakże o różnicę poglądów prowadzi się walkę w polityce, trzeba ją w imię tej różnicy prowadzić z przeciwnikami. Organizacja zaś, która się dla istotnych różnic porzuciła, z natury rzeczy staje się przeciwnikiem i to zwykle najzawziętszym. Tak np. faszyzm wystąpił przede wszystkim przeciw socjalizmowi, albo w ubiegłym stuleciu demokracja narodowa po secesji z Ligi Polaków przeciw formacjom demokratycznym — masoniskim.

SZCZYT PRZYŻYTOŚCI

Dr. Stahl idzie dalej. Ma głęboką pretensję do tych, którzy rozstali się z dawną organizacją polityczną i jej nie atakują. Pisze o nich:

„Tacy peryferyjni secesjoniści z oportunizmu tym się przede wszystkim odznaczają, że nie są zdatni do walki z grupą, z którą się rozstali. Uważają to za nieprzyzwoite, bo zapewne nieprzyzwoite były powody, dla których secesji dokonali. Widocznie dr. Stahl uważa za szczyt przyzwoitości obrzucanie błotem swych niedawnych przyjaciół i towarzyszy broni.

W PORCIE OZONOWYM

Alle zastanówmy się szerzej nad poruszoną przez dr. Stahla zagadnieniem i zastąpmy przede wszystkim z Parnasu teorii, na którym buja dr. Stahl, na twarde gruntu rzeczywistości. Wszystko to, co pisze dr. Stahl ma usprawiedliwić Związek Młodych Narodowców, który z burzliwego

go morza Stronictwa Narodowego schronił się w zacisznym porcie Obozu Zjednoczenia Narodowego.

STANOWISKO PEŁNE GODNOŚCI

Dr. Stahl i jego przyjaciele polityczni w r. 1934 w szereg miesięcy po rozwiązaniu Obozu Wielkiej Polski zerwali ze Stronictwem Narodowym i przeszli do obozu sanacyjnego. Czy zmienili oni wtedy poglądy polityczne? A jeżeli tak — to w jakim zakresie? Jeśli chodzi o poglądy ideologiczne, to trzeba stwierdzić, że w gruncie rzeczy poglądów nie zmienili. Sami przecież twierdzą, że są w dalszym ciągu narodowcami. Niewątpliwie w niektórych wypadkach poglądy ich podlegały pewnej ewolucji, przeważnie ewolucja ta odbywała się w kierunku złagodzenia tych poglądów, np. w sprawie żydowskiej, na którą poglądy ich obecne są o wiele bardziej umiarkowane, niż przed laty. Tego wszystkiego jednak jeszcze zmianą poglądów nazwać nie można. Natomiast zmienili całkowicie poglądy na taktykę polityczną. To, co wcześniej uważali za białe, następnego dnia zaczęli uważać za czarne. Zmiana taktyki politycznej dotyczyła nie tylko teraźniejszości i przyszłości, ale dotyczyła również przeszłości. Pogląd na historię polityczną Polski uległ wśród przyjaciół dr. Stahla radykalnej zmianie. Potępił on w

brutalny sposób swych mistrzów, którym nieraz wiele zawdzięczali, a zaczęli uważać za nowych mistrzów tych, których przedtem atakowali i to nieraz w sposób bardzo ostry. Takie stanowisko oczywiście uważa dr. Stahl za męskie i pełne godności.

AMNESTIA

Natomiast dr. Stahl ani jego przyjaciele bynajmniej nie uważają, by przed dniem przełomowym błądzili. Nie wyrażają wcale skruchy, że współpracowali przez szereg lat i to na samodzielnych stanowiskach politycznych z ludźmi, których teraz uważają za szkodników. W jaki sposób i na jakich przesłankach dr. Stahl udzielił sobie i swoim przyjaciółom politycznym amnestii to już jest jego tajemnica osobista, której badać nie chcemy.

ATAK NA O. N. R.

Wiara w nieodwołalną konieczność atakowania swoich niedawnych przyjaciół politycznych jest tak silna w doktorze Stahlu, że napada na Oboz Narodowy Radykalny, nie wymienając jego nazwy, za to, że nie uważa za główne swoje zajęcie wzorem dr. Stahla atakowanie Stronictwa Narodowego, że za istotnych swych przeciwników uważa nie tak zw. „Endecję”, ale masonerię, żydostwo, marksizm i sanację.

Dr. Stahl bowiem uważa, że ci którzy zerwali ze Stronictwem Narodowym, winni je uważać za

„najzawziętszego przeciwnika”, którego należy zwalczać „bez skrupułów”. W jaki sposób narodził się polski dr. Stahl, za którego się on uważa, uznaje za swój główny obowiązek zwalczanie nie żydów i masonów, ale innych polskich narodowców, to znowu tajemnica dr. Stahla.

Ze wszystkich miast Rzeczypospolitej donoszą nam o niezwykle manifestacyjnych owacjach na cześć oddziałów wojskowych powracających do swych garnizonów po zakończeniu manewrów letnich.

W TCZEWIE

W piątek o godz. 21 powrócił z ćwiczeń stacjonujący w Tczewie batalion strzelców, witany entuzjastycznie przez miejscową ludność. Wśród niemiłkających i żywiołowych owacji żołnierze przemarszerowali przez miasto. Społeczeństwo Tczewa podejmowało żołnierzy kolacją.

MANIFESTACJE W PIŃSKU

Również w piątek w godz. wie-

Rzeczywistość sowiecka tytuły artykułów w prasie

MOSKWA, 25. 9. Prasa sowiecka uderza na alarm z powodu defetyzmu pism sowieckich, który w ostatnich czasach przybiera rozmiary wręcz katastrofalne. Na dowód tego cytowane są tytuły artykułów i wiadomości w jednym tylko piśmie „Zwiedza”, z dnia 10 września br. Oto jak brzmią te wiele mówiące tytuły: „Żle zorganizowaliśmy zbiór zboża”, „Nie płacą pensji”, „Zamiast urlopu — męczarnia”, „Nie ma wody”, „Bezczynność

przysposobienia wojskowego”, „Niespełnione obietnice”, „Ilość członków partii zmniejsza się”, „Brak troski o robotnika”, „Beznadziejne warunki urlopu”, „Brak organizacji”, „Zupełna bezplanowość”, „Lokomotywy bez węgla”, „Organizacja partyjna bez kierownictwa” itd itd.

Nie trzeba dodawać, że tytuły tego rodzaju wiernie odzwierciedlają ponurą rzeczywistość sowiecką.

Cały kraj manifestował Na cześć armii narodowej

czarnych społeczeństwo Pińska witało spontanicznie powracający garnizon z manewrów wołyńskich. Młodzież szkół średnich i powszechnych oraz organizacje społeczne, kulturalne i oświatowe ustawione wzdłuż ulicy Piłsudskiego na przestrzeni 2 kilometrów obrzucały wojsko kwiatami oraz wręczały prezenty w postaci paczek żywnościowych. Przy bramie tryumfalnej w imieniu społeczeństwa witał żołnierzy ks. biskup Niemira.

GARNIZON SIEDLECKI
Do niezwykle gorących i owacyjnych manifestacji na cześć armii narodowej doszło także w Siedlcach. Powracające oddziały wojskowe zasypane zostały kwieciami. Wśród niemiłkających okrzyków na cześć armii, i polskiego Zaozia, przeddefilowały dumnie oddziały wojskowe.

Po defiladzie na boisku sportowym odbyła się wspólna kolacja ludności cywilnej i żołnierzy.

Zmniejszył się zapas złota o 5,6 milionów złotych

W drugiej dekadzie września zapas złota zmniejszył się o 5,6 mln. zł. do 441,5 mln. zł., stan pieniędzy zagranicznych i dewiz wzrósł o 2,6 mln. zł. do 14,7 mln. zł.

Suma wykorzystanych kredytów powiększyła się o 34,0 mln. zł. do 815,2 mln. zł., przy czym: portfel wekslowy wzrósł o 5,1 mln. zł. do 715,9 mln. zł., portfel zdyskontowanych biletów skarbowych zwiększył się o 22,5 mln. zł. do 58,2 mln. zł., stan pożyczek zabezpieczonych zastawami powiększył się o 6,4 mln. zł. do 41,1 mln. zł.

Zapasy polskich monet srebr-

nych i bilonu wzrósł o 9,7 mln. zł. do 29,7 mln. zł.

Pozycja „inne aktywa” zmniejszyła się o 9,0 mln. zł. do 187,1 mln. zł., pozycja zaś „inne pasywa” uległa wzrostowi o 1,4 mln. zł. do 170,7 mln. zł.

Natomiast płatne zobowiązania zwiększyły się o 18,6 mln. zł. do 260,9 mln. zł.

Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian — powiększył się o 11,7 mln. zł. do 1.149,9 mln. zł.

Pokrycie złotem wynosi 33,71 procent.

Stopa dyskontowa 4 i pół proc., stopa od pożyczek zastawowych 5 i pół proc. (ATE).

Stolica w maskach gazowych Przygotowanie ludności cywilnej do obrony przeciwgazowej

Przeciętny obywatel orientuje się już dziś doskonale co oznacza skrót opl. Słyszając jednak, czy czytając w prasie codziennej o przygotowaniach obrony przeciwlotniczej zagranicą, podejmowanych z ogromnym nakładem pracy i pieniędzy, siłą rzeczy zadaje sobie pytanie, jak też wygląda ta sprawa u nas, a przede wszystkim w stolicy. Trudno tu posłużyć się jakąś skalą porównawczą, gdyż wiele momentów zwłaszcza organizacyjnych opl, czy to u nas, czy też w innych państwach ze zrozumiałych względów nie przedstawia się do wiadomości szerokich warstw ludności. Jednakowoż warto zaznaczyć się choćby z niektórymi szczegółami w tej dziedzinie, żeby nabrać silnego przekonania i wiary w celowość pracy oplgaz u nas w kraju.

Niedawno np. obiegła świat wiadomość, że Anglia rzekomo produkuje dziennie setki tysięcy masek (p/gazowych na potrzeby ludności cywilnej po cenie dostępnej dla najuboższych, mianowicie około 2 złotych za maskę. Czytelnicy polscy przyjęli tę wiadomość ze zrozumiałą zazdrością i podziwem dla tak radykalnego rozwiązania zagadnienia opl ludności cywilnej, przeciwstawiając mu w głębi duszy położenie przeciętnego polskiego obywatela, który chcąc zaopatrzyć się w maskę p-gazową, musi zapłacić za nią aż 17 złotych.

Nie wie on jednak nic o tym, że te popularne „maski angielskie” w rok po wyprodukowaniu, okazały się zupełnie nie przydatne do celów opl, maski natomiast dostarczane przez L. O. P. P. nie, bo zwykłe dogodnych warunkach, bo na 12 miesięcznych rat, jeszcze po kilkunastu latach zabezpieczając całkowicie przed działaniem gazów bojowych.

W swoim czasie w całej prasie europejskiej, ukazała się wiado-

mość, że Paryż wyposażony został w olbrzymią ilość schronów p-gazowych, które jakoby pomieściły mogły całą jego ludność. I znów nieporozumienie, gdyż biorąc pod uwagę zaludnienie stolicy Francji, zdawałoby się, że to ogromny wysiłek mózgu pracy i pieniędzy. Nic podobnego. W Paryżu wielka liczba mieszkańców może ostatnio znaleźć bezpieczne schronienie przed gazami, lecz nie specjalnie w tym celu budowanych schronach, a w istniejącym już „Metro” w której w tym celu poczynione zostaną tylko nieznaczne stosunkowo adaptacje. Warszawa, jak na razie Metra nie posiada, nie możemy za tym tak małym kosztem zapewnić jej mieszkańcom zbiorowego bezpieczeństwa. Nie przechodzi się jednak nad tym zagadnieniem do porządku dziennego. Dowodem tego niech służy fakt wydania rozporządzenia o przysposobieniu zastępczych pomieszczeń uszczelnionych dla poszczególnych mieszkań względnie całych domów.

Niezależnie od tego te same władze wydały zarządzenia o przygotowaniu samoobrony pod względem opl ludności cywilnej poruczając jej wykonanie Instytucjom społecznym jak: LOPP, FCK i Związek Straży Pożarnych.

Prace w tym kierunku intensywnie posuwają się naprzód i dziś niema już domu w Warszawie, na terenie którego nie byłoby Komendanta O.P.L. Dobrze by było, żeby każdy obywatel zamiast bezkrytycznie przyjmować wiadomości o postępie prac O. P. L. zagranicą, nawiązał kontakt z K-tem OPL swego domu i wspólnym wysiłkiem przyczynił się do pomniejszenia niebezpieczeństwa swego i swoich najbliższych.

Wypadki ostatnich tygodni i silnie zachmurzony horyzont polityczny powinien dla mieszkań-

ców stolicy być bodźcem do bacznego rozejrzenia się wokół siebie i poszukania tych ludzi, którzy powołani zostali przez czynniki miarodajne do przygotowania obrony p-gazowej na terenie ich domu.

Powszechna rejestracja mężczyzn urodzonych w r. 1918

Od października do 30 listopada trwać będzie w Warszawie druga rejestracja mężczyzn ur. w r. 1918. Obowiązkowi zgłoszenia się podlegają wszyscy mężczyźni ur. w r. 1918, mieszkający stale w Warszawie lub przebywający w niej czasowo oraz nie mający stałego miejsca zamieszkania w kraju. Obowiązkowi temu podlegają również mężczyźni ur. w latach od 1888 do 1917, którzy dotychczas nie zgłosili się do rejestracji i nie stawiali przed komisją poborową. Nie podlegają obowiązkowi drugiej rejestracji mężczyźni, posiadający obcą przynależność państwową, stwierdzoną wyraźnie przez władze administracyjne lub polskie urzędy konsularne. Zgłoszenie się do ochotniczej służby w wojsku, pełnienie jej lub odbycie, jak również służba w junackich hufcach pracy, nie zwalnia od obowiązku drugiej rejestracji. Zgłaszając się do zgłoszenia się do pierwszej rejestracji i dowód zameldowania w Warszawie, niezarejestrowani — metrykę urodzenia, dowód stwier-

dający tożsamość osoby, świadectwa szkolne i dowód zameldowania w Warszawie. Zgłaszać się należy według planu, który będzie rozplakatowany na mieście. Win-

ni niezgłoszenia się w oznaczonym terminie karani będą aresztowaniem do 2 miesięcy i grzywną do 2.000 zł. (albo jedną z tych kar). (b.).

Ku czci Sienkiewicza Audycje radiowe

W związku z poświęceniem kopca wielkiego pisarza w jego rodzinnej Woli Okrzejskiej, Polskie Radio nadaje kilka audycji. Między innymi, dn. 2 października o godz. 15.55 Teatr Wyobraźni wystawia słuchowisko p. t. „Gdy miał 30 lat”.

Olbrzymia sława Sienkiewicza po napisaniu przez niego wielkich powieści, usunęła w cień jego twórczość młodzieńczą, w której porywach i szaleństwach należy szukać podstaw skąd wyrosły późniejsze arcydzieła. W r. 1876 uprzykrzywszy sobie stosunki, panujące wówczas w Warszawie — 30-letni Sienkiewicz — emigrację do Kalifornii. W tej amerykańskiej wyprawie odegrała wy-

bitną rolę znakomita artystka polska Helena Modrzejewska, którą również przynęcały na drugą półkulę ciężkie warunki życia w ówczesnej Polsce.

W audycji radiowej autor — Stanisław Miłaszewski, przedstawi słuchaczom moment spotkania Sienkiewicza z Modrzejewską na gruncie amerykańskim. Materiały do tego ciekawego scenariusza zaczerpnięte są z autentycznych źródeł, lub na nich wzorowane.

Tegoż dnia o godz. 19.15 nadany zostanie szkic literacki p. t. „Henryk Sienkiewicz” w opracowaniu autorki „Krzyżowców” — Zofii Kossak.

Poza tym uroczystości sienkiewiczowskie znajdują swoje odbicie w innych działach programu radiowego.

Prenumeratę ABC

zamawiać można:
OSOBISTIE LUB PISEMNI w Kantorze ABC, Nowy Świat 15 m. 1.
TELEFONICZNIE 224-50 lub 309-32.
WPLATĘ PRENUMERATY skutecznie można:
OSOBISTIE w Kantorze ABC Nowy Świat 15 m. 1.
PRZEKAZEM POCZTOWYM pod adresem Kantoru ABC.
BLANKIETEM PKO Nr. 23400.
PRZEZ ROZNOŚCIELKĘ (za pokwitowaniem).
PRENUMERATA ABC KOSZT UJE MIESIĘCZNIE:
zł. 2.30 bez premii, zł. 3.30 z premią (dziękuję Sienkiewiczowi).
DORĘCZANIE ABC w Warszawie odbywa się najpóźniej do godziny 7.30 rano.

Wypadek samochodowy kard. Pacellego

CITTA DEL VATICANO, 25. 9. Samochód, którym wracał z Castel Gandolfo do Watykanu kardynał sekretarz stanu Pacelli zderzył się z innym samochodem na Via Appia. Kardynał Pacelli został ranny w głowę. Kardynała przewieziono do Watykanu, gdzie zaopiekował się nim przyboczny lekarz Ojca Świętego.

Bilans strat w walkach japońsko-chińskich

Według informacji japońskich, straty poniesione przez Chińczyków w okresie pomiędzy 28 sierpnia i 17 września w południowo-wschodniej części prowincji Honan oraz w zachodniej części pro-

wincji Anhwei wynoszą 11.000 zabitych. Straty Japończyków w tym rejonie mają wynosić w wymienionym wyżej okresie jedynie 500 zabitych.